

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Pro festo s[an]ctissime Tri[ni]tatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Pro festo sc̄tē Trinitatis

cie. Dicit em̄ Aug⁹. x. de ciui. dei. q̄ pietas p̄p̄ie cult⁹ dei intelligi solet quā gre/ ci theosebiā vocat. Pietas tñ etiā p̄r erga parētes officiose se h̄t. In ore aut̄ vulgi hoc nomē etiā in opib; miscdie h̄q̄ntat: qz ea p̄cipue mādāt de⁹: eaq; p̄ sacrificijs placere testat. Pōt aut̄ dono pietat; ad/ aptari petitio illa: Et dimitte nobis debi/ ta n̄ra sicut z nos rē. Aug⁹. Bñ q̄ subue/ niūt miseris: qm̄ eis ita repēdit vt a mise/ ria liberent. Quarto dicendū de dono ti/ moris. Est aut̄ duplex timor: gratum⁹: vt dicit Bona. in. ij. dil. xxxv. s. seruilis: z fili/ lialis. Seruilis q̄dez nō est p̄tēnē⁹: sed tñ in illo nō est remanentū. Nā vt ait Au/ gusti. in li. de ciui. dei. Quēadmodū seta vl/ acus p̄cedit filiū z extrahit z filiū remanet. Sic timor de iudicio z penis inferni itro/ ducit charitatē q̄ si p̄fecta foret foras mit/ tit timorē. s. seruile. Timor aut̄ filialis ca/ uet ne offendat deū etiā si sc̄ret q̄ de⁹ non/ puniet eū. hūc timorē petim⁹. dicēdo Li/ bra nos a malo. i. da nobis timorē mali/ vt ex eo liberemur. De hoc timore dicit/ Eccl̄s. vij. Qui timet deū nihil negligit. s. de his q̄ bñ sūt agēda. Sed ecōtra Eccl̄s/ vij. Quia nō cito p̄tra malos p̄fert sn̄ia/ filiū hoim absq; vllō timore p̄petrāt mā/ a. Ubi q̄ppe deest timor dei accrescit om̄is/ maledictio. Nā vt d̄r Eccl̄s. j. Qui sine ti/ more est nō poterit iustificari. Sicut autē/ d̄r Eccl̄s. xl. Timor dñi p̄dissus in bñdicti/ om̄ib;. Optim⁹ aut̄ est timor reuerētialis/ de q̄ Ps. Timor dñi sc̄tūs p̄manet in se/ culū secl̄i. Itē. Timete dñm oēs sc̄ti eius.

Exemplū de hoc timore in Joāne Apo/ calyp. j. q̄ vidēs filiū hois cecidit. Et i tri/ bus discipul; q̄ in mōre thabor audita vo/ ce p̄ris ceciderūt zc. Mat. xvij. et in abra/ am: q̄ Gen. xvij. dicebat: Loqr̄ ad dñm/ meū cū sim puluis et cinis. Et in Joanne/ baptista q̄ p̄tremuit nō audēs tāgere san/ ctū dei verticē. Manet aut̄ timor iste etiā/ in angel; z sc̄tis dei in p̄na. Job. xxvij. Co/ lumne celi pauēt z p̄tremiscūt zc.

Tertio arti. Aud. zc. Notate i ḡit qm̄/ nec fortitudinē sp̄ualez: nec sciam sa/ lutarē: nec verā pietatē: nec timorē filialez/ h̄tē possum⁹ nisi a sp̄sctō. Forte dicitis. Nō est in p̄tate n̄ra habere sp̄m̄ sc̄tū. Au/ dite qd̄ h̄t de ple. ol. iij. Nec qnq;. Sicut

sol eqliter sup oēs radiat: sic ḡra dei sine/ acceptiōe p̄sonaz eqliter oib; infunditur. Si ḡ ḡram sp̄scti nō h̄tēis/ vobis ipu/ radū est: qz vix ostiū cordis p̄tra eū clau/ ditis. Dicit em̄ lex Qd̄ p̄ me itat mibi i/ putari dz. ff. de p̄rabēda emp. z vendi. l. Hec venditio. Cauete ne sitis ei siles qui/ claudit oculos eū tñ sit in loco p̄ctoso z m̄/ tū egeat lumie. Erpone z applica notādo/ illd̄ Prouerb. iij. Via impioz tenebrosa: nesciunt vbi corruūt.

Pro festo sc̄tissime Trinitatis Ser. pm⁹

Res vnum

Res sunt. j. Joā. vlt. Res sunt q̄/ testimoniū dāt i celo: pater: sp̄sctus. z filius. Ibidē. In celo inq; aie/ sursum anhelātis. In celo eccl̄ie militāt; In celo eccl̄ie triūphātis. De p̄mo expo/ ne illd̄ Dan. ij. Est de⁹ in celo reuelas my/ steria. De sc̄do Greg. in omelia. Regnū/ celoꝝ p̄sentis t̄pis eccl̄ia d̄r. De tertio illd̄/ Matt. xxij. Erūt sicut angeli dei in celo.

Tres vni sunt. Primus arti. An in vnitāte diuine es/ sentie possit eē p̄laltas p̄sonaz: Qz/ nō. In deo est maxia vnitā. ḡ nulla plu/ ralitas. Cōtra Athanasi⁹. Fides catho/ lica hec est vt vniū deū in trinitate z trin/ itate in vnitāte veneremur neq; p̄funden/ tes p̄sonas neq; subam sepantes. Nūllō/ Veritas est indubitabil⁹ fm̄ fidē tres esse/ p̄sonas in vna diuina essentia. Rō huius/ veritat; oñsua p̄ueniētiō: vt videt. z rō/ nabilior est Joā. sc̄o. q̄ etiā pontif a fr̄cti/ sco de may. in. j. di. ij. Quia vbiq; est in/ venire aliq; p̄ncipia p̄ductiua aliq; sine i/ p̄fectiōe illa supposita in quib; inueniunt: p̄ducere p̄nt talia quoz h̄nt p̄ncipia p̄du/ ctiua. Sed in diuino supposito est inueni/ re p̄ncipiū p̄ductiū noticie genite qd̄ est/ obiectū cū intellectu: z p̄ncipiū p̄ductiū/ amoris spirati qd̄ est obiectū cū volūtate. ḡ cū suppositū diuinū habeat ista p̄fectissi/ me/ poterit p̄ducere p̄fectissimā noticiā/ genitā z p̄fectissimū amorē spiratū. Talia/ aut̄ in diuinis esse nō p̄nt sine subsistentiā/ cū inherētia dicat impfectionē. ḡ in diuis/ sē duo p̄ducta subsistentia z vniū ip̄ductū

Et ita sunt tres persone. Quia autem sit tunc una essentia: sic arguit Socrates. Quia quicquid perfectio potest numerari in diversis partibus perfectio habet in pluribus quod in uno: sed in infinito nihil potest esse perfectius: quod diuina essentia quod est infinita omnino in pluribus numerari non potest. Hec Socrates. Pro fundamento. Hanc veritatem diuine trinitatis vident aliqui sensisse poetarum aliorum philosophorum. Virgilius in bucolico. Numero deus impare gaudet. Numerus autem ternarius est primus numerus impar. Licet autem plures philosophi posuerit pluralitatem deorum: Sicut epicurus qui tot deos ponebat quod sunt entia visibilia. Et academici qui celos et planetas deos nominabant. Fuerunt tamen tres qui posuerunt unitatem dei. Primus est Socrates. Secundus Plato. de quo Boetius libro de diuina scientia. Platonis precepta dicitur. Tertius Aristoteles. xij. metaphysice in fine. Entia nolunt male disponi. pluralitas principatum mala. unde et principum. Reperiunt autem tres egregii philosophi mentionem recte de diuina trinitate. Primus fuit Hermes trimegistus sive mercurius egyptius qui in libro definitionum dei di. Dionas dignitatem monadem et in se reflectit ardorem. Secundus fuit Plato: sicut innuit Augustinus. vij. perfectio. Foris mali inquit dicitur mihi quod dicitur platonicoz libris a greca lingua in latinum sermo: Ubi legitur non idem verbis sed idem sententiis quod in principio erat verbum et verbum erat apud deum etc. versus ad Verbum caro factus est: quod ibi non legitur. Tertius fuit Diacribus qui somno sapientis Egoran. i. patrem et nomen e deo nata posuit. Querit ergo: An in unitate etc. Dicuntur ratione ut sit. Post rationem autem dicitur quod expositio huius nominis theos quod est latine deus: dat testimonium trinitatis. Dicitur enim theos secundum Damascenum a thea quod est fauere: vel theaste quod est considerare: vel ab ethi quod est ardere. Primum patet secundum filio. tertium spiritus sancto appropat: quod patet potentia gubernatiua: filio scientia consideratiua: et spiritus sancto appropatur charitas inflammatiua. De igitur dicitur quod omnia fouet seu nutrit: omnia que sunt diligit: et omnia considerat seu videt. Hec notate o miseri peccatores qui deum presentis: nec eius beneficia recognoscitis: imo multipliciter offenditis eum: nec cogitatis quomodo omnia spiritus intuetur. Prover. xv. In omni loco oculi domini prestant bonos et malos. Accedite o fraudulenti: seductores: fornicatores etc. Notate

bonum quod nobis designet hoc nomen theos: signatio nos inducere debet ad dei recognitionem et timorem danda etiam nobis testimonium bene dicimus trinitatis. Cuius etiam figuram habemus a primo exordio sacre scripture: ubi dicitur In principio creauit deus celum et terram. Terra autem erat inanis et vacua: et terra. et super fa. abyssi et spiritus domini se. super aquas. Dixitque deus Fiat lux. Et facta est lux: Et vidit deus lucem quod esset bonum. et di. lu. a tene. Ibi per deum personam patris. per principium personarum filij: per spiritum domini spiritus sancti personam intellige per appropriationem. Per lucem autem signat fides trinitatis per quam fit diuisio fidelium ab infidelibus qui dicuntur tenebre. Uti. j. Theol. v. Des vos filij lucis estis et filij diei: non estis noctis neque tenebrarum. De impijs autem dicitur: Prover. iij. Vita impiorum tenebrosa.

Secundus dicitur. In hoc sermone notanda est triplex ratio propter quam est instituta et celebranda festiuitas scilicet trinitatis. Prima propter fidei nostre confirmationem.

Secunda propter diuini beneficii recognitionem. Tertia propter quendam eterne beatitudinis. Prima igitur ratio. videlicet fideles (pluribus) celebrationem annua huius solennitatis magis ac magis confirmetur in fide vniuersalis et simplicis diuinitatis et trinitatis personarum. Unde dicitur ecclesia Benedicta sit sancta trinitas atque diuina unitas etc. Et iterum: Benedictamus patrem et filium cum sancto spiritu. Est enim de necessitate salutis incoscuisse tenenda fides trinitatis. quod declarat Theol. ij. q. ij. q. q. quod christi mysterium explicite credi non potest sine fide trinitatis: quod videtur in christi mysterio continetur quod filius dei carne assumpsit: et per gratiam spiritus sancti mundum renouauerit: et per deum spiritus sancto conceptus fuerit. Et ideo eo modo quod christi mysterium ante christum fuit quidem explicite creditum a maioribus: implicite autem et quasi obuiositate a minoribus: ita et mysterium trinitatis post tempus autem gratie reuelate tam maiores quam minores tenentur habere fide explicitam de mysterijs christi precipue quantum ad ea que contra et publice in ecclesia solennizantur. Pro etiam nunc tenent oes ad credendum mysterium trinitatis. Uti Athanasius. Quicquid vult saluus esse ante omnia opera est ut te. ca. fide etc. Fides autem catholica hec est ut vniuersum deum in trini. et trini. in vni. veneremus etc. Sec

bb

De festo sancte Trinitatis

eūda est ppter diuini beneficii recogniti-
onē. vt vicz celebrādo trinitatis mysteriū
recognoscām beneficiū illud q̄ aīam no-
strā fecit deus ad imaginē trinitatis z de-
uote gratias agam. Bern. Cogita q̄lem-
te fecit deus: Nēpe fm carnē egregiā cre-
aturā: sed fm aīam magis: vtpote imagi-
ne creatoris insignem. Tertia est ppter
quādam eterne beatitudinis p̄gustationē.
In hac em̄ celebratiōe habem⁹ p̄empla-
ri gloriā diuine maiestatis in opibus suis
que p̄ nostra salute fecit: pura in opatiōe
incarnatiōis: natiuitatis: resurrectiōis: et
ascensiōis ch̄i. z missiōis spiritus sancti. In
hac autē solēnitare p̄reclamur diuinā ma-
iestatē in seīpa in vnitare essentie z trinita-
te p̄sonarū. In cuius clara visione p̄sistit
eterne beatitudo Joā. xvij. Hec est vita
eterne vt cognoscāt te solus deū z quem
missisti iesum ch̄m. Q̄ necessariū nobis
est meditari sepius illa gaudia que in vi-
sione trinitatis p̄sistunt. Exempluz de
Arsenio in vitaspary. Vide sup̄ feria. iij.
post pascha Sermonē p̄mo.

Tertius art. Aud. qm̄ deuote est ce-
lebrāda trinitatis festiuitas sicut ab
ecclesia p̄ceptū est. Qd̄ vtiq̄ p̄ceptū nō di-
biū est a deo p̄cessisse. Cauete ne sitis ei⁹
transgressores: de terrenis magis q̄ de di-
uinis cogitādo: z de corpe plus q̄ de aīa
Dicit em̄ lex: Transgredientes mādatum
p̄ncipis morte digni sunt. ff. de re milita-
ri. l. desertorē. §. in bello. Et transgrediē-
tes mandatū plati abiectiōe digni sunt.
Extra de maioritate z obedientia. Si q̄s
venerit. Audite. Si rex mādaret: Quicū
q̄ tali die festū fecerit in reuerentiā mei:
p̄mū magnū accipiet: z q̄ p̄tēperit/ gra-
uiter puniet. Nōne vnusq̄s zc. Vultuz
q̄ libent̄ facere debem⁹ festū in reueren-
tiā diuine maiestatis eā p̄ virib⁹ magnifi-
cādo. Bern. Discam⁹ in terris q̄s laudes
facturi sum⁹ in celis.

Sermo secundus.

Res vnum
sunt. vbi s̄. Cū venerit para-
clētus quē ego mittā vobis

a p̄e sp̄m veritatē q̄ a p̄e p̄cedit ille testi-
moniū p̄hibebit de me: z vos testimoniū
p̄hibebit⁹. Joā. xvij. Ibi tāq̄ p̄cessio sp̄i
ritus sancti a p̄e z filio qd̄ est mysteriū trini-
tatis. Et p̄terea notāda est ibi triplex sp̄i
ritus sancti opatiō. Vide dñica infra octāvas
ascētio. sermone p̄mo in p̄ncipio.

Primus arti. Utz ad declarationē
diuine maiestatis: veniens sit vti rō
nibus: Q̄ nō. qz dicit Greg. Fides nō h̄z
meritū vbi rō hūana p̄bet experimentū.

Contra arguit auctoritate doctorū ad
hoc rōnes adducētū. Rñsio. Qd̄ rō
cinariū seu inq̄sitiū valet ad fidei p̄mo-
tionē. Et hoc tripl̄ fm tria ḡna hominū.
vt ait Bona. ij. q. plogi smiaz. Quidā em̄
sunt fidei aduersarij: quidā p̄fecti: quidāz
fideles infirmi. Qd̄ q̄ inq̄sitiū? Quid
valet ad p̄fucandū aduersarios. Vñ Au-
gustin⁹. j. de trini. Aduersus garrulos ra-
tōcinatores: elatiores q̄ capaciores rōn-
ibus catholicis z s̄ilitudinib⁹ congruis ad
defensionē z assertionē fidei est vrendū.

Secdo valet ad fouendū infirmos. Sic
em̄ de⁹ charitatē infirmoz fouet p̄ bñfi-
cia sp̄alia. sic fidē fouet infirmoz p̄ argu-
mēta p̄babilia. Si em̄ infirmi viderēt ra-
tiones ad fidei p̄bilitatē deficere: z ad
oppositū abudare: nullus p̄sisteret: Ter-
tio valet ad delectandū p̄fectos. Quid em̄
mō aīa delectat intelligēdo qd̄ p̄fecta fī-
des credit. Vñ Bern. Nil libent̄ intelli-
gimus q̄ qd̄ fide credim⁹. Vñ notādū
fm Tho. ij. q. ij. ar. x. q̄ rō inducta ad ea
q̄ sunt fidei pōt dupl̄ se h̄re ad voluntatē
credētis. Vno mō sicut p̄cedēs: pura cuz
q̄s nō h̄ret voluntatē credēdi nisi rō hūa-
na iducere: z sic rō dimiuit meritū. Alio
mō vt p̄ns: cū vicz hō h̄z p̄mptaz volūtatē
credēdi/ z diligēs veritatē creditā exo-
gitat si q̄s rōs inuenire pōt fidei declarat-
tiuas: z talis declaratiō signū est maior⁹
meriti. Act⁹ q̄ppe fidei meriti: esse pōt
nō solū q̄ ad vsum q̄ est p̄sideratiō actual⁹
veritatē credite: quēadmodū z act⁹ scie q̄
ad p̄sideratiōē rei scite meriti: esse pōt.
sed etiā meriti: est act⁹ fidei q̄ ad assen-
sum: qz assensus ille volūtari⁹ est. Nō em̄
ad hoc adducit rō d̄mōstratiua: s̄ timmō
silitudo aliq̄ aut rō declaratiua ondes nō
esse impossibile qd̄ fide p̄ponitur. Hoc est

Tho. Pro fun. seu pambulo. Quāvis pauca scire possum? de diuinis: multū tñ ad hec vtrūq; cogitāda nisi debem?. Nā yr dr Virgili? in eneid. Quidnō magna mouet magnaz glia rex. Et Aristo. ij. de aialib. Delectabilius est modicū scire de substātijs supiorib; q̄ mltā de inferiorib; Dignū fatuitas mūdanoz q̄ de reb; mōi sollicit: de diuinis paz curat. Sed q̄rit. An ad declaratiōe diuinoy: puta diuine trinitat; rē. Dic rñsionē vt s. Ex q̄ celu; de; q̄ nō ppter rōnes adherendū est veri; tarib; fidei sed simplici mēte ppter aucto; ritatē dei. Nec melius disponi pōt hō ad credendū q̄ seipm hūiliādo Mat. xj. Eō fito: nī pater dñe celi et terre qz ab. hec a sa. r pu. r re. ea paruulis. Hec inq; i. di uina mysteria reuelasti humilib;: nō sup; bis: nō sapiētib; s̄m mūdū: nō etiam ma gnis clericis si de scia supbiant: sed hūi libus tñ. Psal. Sapiētia p̄stans paru uis. Figura Gene. xvij. Abrae sedēti in cōualle mābre cū eleuasset oculos apparue rūt tres viri stātes ppe eū. Quos cū vidis set occurrit in occursum eoz r adorauit in terra. r dicit: Dñe: si inueni grām in oculis tuis ne transeas ser. iij. rē. Ubi figurat q̄ mentis eleuatiō in deū: r cordis hūiliāto disponit ad noticiā dei: r fidem trinitat;: quā cū aliq; papit deb; ad eā festinare r reuerent; adorare. Prouer. xj. Ubi humi litas ibi et sapientia.

Secūdu; artē. Cōtemplāda est tri; plex trinitas: de quaz q̄libet dici pōt illud: Tres vnū sunt. Prima est trini tas increata. s. psonaz in diuina maiestate Secūda est trinitas creata. s. potentiarū in aie vnitate. Tercia est trinitas ap; ppata. s. diuinoy attributoz in vera iden titate. Circa primū duo sunt p̄teplan; da mysteria.

Primū est declarāde veritatis
Secūm est euitāde curiositatis
Hic de pmo vbi pro cōsolatione credētū declarāda est veritas trinitatis psonaruz tripliciter.

Primo p auctoritat; certificationē.

Secūdo p similitudinē attestatiōe

Tercio p rōnis approbatiōe

Primo igit rē. Nā Genes. i. dr: Faciam? boiem ad imaginē et similitudinē nostram.

q̄ est verbū patris ad filiū r sp̄sanctuz. Q; dicit: Faciam?. indicat pluralitatē psonaz. Qd po dicit: ad imaginē et simi/ litudinē nostrā: indicat vnitatē substātie Itē p̄s. Benedicat nos de? deus noster: benedicat nos deus r metuant eū rē. In hoc q̄ dicit ter deus: ostendit trinitas pso naz. Et p hoc q̄ in singulari dr: eū: ostēdit tur vnitas substātie. Et Apoc. iij. Quat tuoz anialia requiē nō habebāt die ac no/ cte dicētia: Sanctus sc̄tus sc̄tus dñs de? oipotens q̄ erat r q̄ est et qui ventur? est. Et nōra q̄ p illa aialia sp̄ualiter intellige re debem? p̄dones req̄stas ad hoc vt aliq; sit dignus laudare trinitat; myste; r̄ū. Per primū anial qd erat simile leoni: intelligit pstantia r magnanimitas i ad; uerlis pferēdis. Per scdm animal quod erat simile vulo: intelligit carnis mortif icatio per quā ipsa imolat deo. Uiculus em̄ erat animal imolatiū. Itē est anial subiugale: Ideo subiugatiōe carnis h̄t Per tertū animal quod faciē habebat q̄ homis: intelligit humilitas et mansuetu; do. Ad humilitatē em̄ et mansuetudinēz habendā sufficere debet homini cogitare Quoniā homo est: id est de humo. Psalm. Sciāt gentes quoniā homies sunt. Per quartū autē animal simile aquile volanti intelligit p̄templatiua mentis eleuatio. Qui autē conditiones habent oppositas nō sunt digni laudare deū. Sup omnes autē auctoritates p̄cipua est auctoritas fidei et ecclesie pponentes trinitatis my; sterium. Unde dicit Aug?. Euāgelio nō credere nisi ecclesia approbaret. Secūdo p similitudinē attestatiōe: q̄. i. reperit in creaturis. Aug?. In sole tria cōsiderant; sez q̄ est: q̄ lucet: q̄ calet. i. substātia: radi? et calor. Radius de sole nascit; sic fili? de patre. Calor ab vtroq; p̄cedit: sic sp̄san ctus a patre r filio. Et tamē omnia p̄di; cta dici possunt vnus sol: sic tres p̄sone v4 nus deus. Possit adduci similitudo p̄for mis v̄ carbone ignis. In huiusmōi tamē plus est dissimilitudinē q̄ similitudinē. Item s̄m Augustinū: In creaturis ratio nalibus inuenit similitudo trinitatis per modū imaginis. In omnib; autē creatu; ris p modū vestigi; dr: ei in creatā rōnali ē exp̄ssio; similitudo: iō dr eē ibi imago que

Feria. III. Pentecostes

consistit in tribus perfectiōibus quae sunt memoria
intelligentia: et voluntas. In omnibus autem crea-
turis inuenitur: unum: verum: et bonum. Unum autem
in creatura reperitur unitate appropriata
patris. Verum unitate appropriata filio: bonum bo-
nitatem appropriata spiritui sancto. Vel etiam dici
potest quod est rei productum vel ipsa rei substantia
reperitur potentia appropriata patri: spes
sapientiam appropriata filio: ordo eius vel unum
tas bonitatem appropriata spiritui sancto. **Tertio**
per rationis approbationem. Adducit Rich-
ardus super primum sententiarum dist. h. triplicem rationem.
Prima. In deo est summa bonitas scilicet ad su-
mam bonitatem pertinet se summe concitare: quia secundum
Dionysium de angelica hierarchia. Bonum est
superius diffusivum: scilicet divina bonitas non
potest summe se concitare alicui creature: nec om-
nibus simul: quia non sunt capaces infinite boni-
tatis: ergo talis concitatio est in ipsa deitate:
et sic oportet ibi esse pluralitatem personarum.
Secunda ratio in divina essentia est summa per-
fectio: scilicet perfecti est producere sibi simile in natu-
ra. Nulla autem creatura potest esse summe simi-
lis deo. igitur. **Tertia** ratio. in deo est sum-
ma charitas: quae est ibi persona summe amans et
persona summe amata: et summi amor. igitur
et. Iste sunt rationes aliquantulum persuasive qui-
bus tamen aut alijs similibus innitendum non est
ut credamus sed potius ad deum converteri de-
bemus: et sic illuminabimur. **Exemplum**
de illis devotis viris paulo primo heremi-
ta: antonio: bilarione: et agathone: qui tam
firmi fuerunt in fide trinitatis qui tamen soli
orationi studebant et humilitati. Unde Rich-
ardus de sancto victore ipsa humilitas sola est que
merere divino accedit lumine: celesti quoque de-
siderio inflammat et amore.

Tertio ar. Audite testimonia brevissime
trinitatis quam tamen non vidistis: nec vi-
dere potestis in hac vita: sed toto corde est
adoranda. Unde dicitur. Deum spem nostram ad
solam referre debemus summe trinitatis: puiden-
tia a quam mundi elementa et eorum dispositio pro-
cesserunt sine qua non est armis vel ingenio per-
fendendum. Et de veteri iure enucleando. l. pu-
ma. Quicumque autem eam puro corde adora-
bit salvabitur. Unde de peni. dist. iij. Ad
huc instant. Quicumque invocaverit nomen
domini saluus erit. Libenter igitur contemplari debe-
mus hanc brevissimam trinitatem. Audite. Si
quis vestrum nihil omnino habere posset nisi a re-

ge quem tamen nunquam vidit: nec adhuc videre potest
Nonne libenter audiret loqui de personis huius-
modi: et eas sepe consideraret. Exponit et
applicat ad divinam trinitatem. Iohannes dicitur Eccl.
iij. In omnibus vestris cogita illud.

Sermo tertius.

Res unum

Tertio ar. Non novit patrem nec
me Iohannes xvj. Et per personam
et spiritum sanctum: hoc dicit de malis qui non habent ve-
ram fidem trinitatis. Hoc autem potest intelligi tri-
pliciter. **Primo** per caritatem notitiam habitua-
lem informativam sic significatur de infidelibus
bus. **Secundo** per caritatem notitiam actuali-
ter considerativam: et sic verificatur de christianis non
illuminatis. **Tertio** per caritatem notitiam effi-
caci affectivam: et sic significatur de christianis ma-
ligis et perennibus. De primis. psalmus. In tene-
bris ambulavit. De secundis. psalmus. Nescierunt
nec intellexerunt. De tertijs. Luce. vij. Ut
videntes non videant: quia non afficiuntur ad
Res unum sunt et. (bonum.)

Primo ar. An conveniunt sint homini pro-
prietate tantum ardua mysteria fide credenda
quam naturalis hominis facultate excedunt. Quod non.
Etenim aialia pertinent ex naturalibus ad omnia que
necessaria sunt ad sequendum finem suum: quod mul-
to magis homo contrarium tamen per se mysterio
trinitatis. **Respondet** Tho. in su. quod gentiles hoc
esse multum conveniunt quod ostendit triplici ratione.

Prima est ratio ordinatio. Ordinemur ei
ad aliam bonum quam experiri in hac vita possu-
mus. scilicet ad claram visionem et fructum deitatis.
Unde magister j. sniaz. Res quibus fruendum est sunt
pater et filius et spiritus sanctus. Iohannes oportuit nos me-
te evocari ad aliquid alium quam ratio nostra per se
re possit in patri. **Secunda** est ratio per cognitionem
nis. Tunc enim solus in patri se deum cognoscit
magis quam ipsum credimus super omnia illa que de deo
cogitari potest ab homine. **Tertia** est ratio delectationis.
Notitia namque divinum est valde de-
lectabile. **Hec** Tho. **Pro** sub. de Aristotele.
x. eth. quod simonide quod homo ad immortalia et di-
vina se trahere debet quantum potest. Et certe felici-
ces se quod sic faciunt. De quibus exponi potest illud
Quidquid in libro fastorum. Felices ante quibus hec
cognoscere primum. In quibus domos super sanctam
dere cura fuit. Et quod quod. An conveniunt et
Dicitur in vi. Et quod perclude quam multum obli-
gamur divine bonitati quam nobis dignata est re-

uelare mysteriū trinitatis: cui⁹ fides est
 certissima ⁊ indubitabilis. **Uñ** Rich. i. j.
 libro de trinitate. **Uñ** nam attenderet iu/
 dei: **Uñ** aduenterent pagani cum quāta
 p̄ficiēte securitate p̄ hac fide trinitatis ad
 diuinū iudiciū poterim⁹ accedere. **Nōne**
 cū omī fiducia deo dicere poterim⁹? **Dñe**
 si error est a teip̄o decepti sum⁹. **Naz** hec
 fides tātis signis ⁊ p̄digijs p̄firmata est:
 q̄ nō nisi p̄ te fieri p̄nt. **Et** certe a sūme san/
 ctitatis uiris nobis est tradita: ⁊ sūma et
 auctērica attestatiōe pbata teip̄o coopan/
 te ⁊ p̄monē p̄firmate seq̄ntib⁹ signis. **P̄t̄**
 igit̄ p̄firma esse debet trinitatis fides. **Sz**
 est notādū q̄ sicut d̄r **Ja. ij.** Fides sine o/
 perib⁹ n̄d̄rta est. **Nā** ut etiā ibidē dicit.
Demonēs credūt ⁊ tremiscūt. **Audite**
 o p̄tōres q̄ p̄ fidē putatis saluari: cū tamē
 nō faciāt opa fidei/ sed p̄raria. **Q̄** forni/
 catores: usurarij ⁊c. **Inanis** certe est fides
 uestra. **Conuertimini** itaq̄ ad dñm ut uel/
 ra ⁊ saluari fide credat̄ trinitatis myste/
 riū tota aia reuerēdū. **Figura.** **Esai. vj.**
Et statas uidit duo seraphim clamātia al/
 ter ad alter: **Sanc̄**⁹ sc̄tus sc̄tus dñs exer/
 citū. **Plena** est ois terra gloria ei⁹. **Iu/
 ra** q̄ dicit **Bona.** in quodā tractatulo.
Sc̄tus: p̄mo: hoc est i seip̄o sanctitate sū/
 me ⁊ purissime h̄ns ut impossibile sit ip̄/
 aliqd nō sc̄tm uelle vel approbare. **Sec̄do**
 sc̄do: hoc est sc̄titate ita p̄fecte diligēs in
 alijs ut impossibile sit ip̄m uere sanctitate
 suatib⁹ aut gr̄e dona subtrahere: aut glo/
 rie p̄mia denegare. **Sc̄tus** tertio: hoc est
 uere sc̄tatis oppositū sic abhorrēs ut im/
 possibile sit ip̄m p̄cā nō reprobare aut i/
 punire rel⁹ gr̄e.

Sec̄nd⁹ arti. **In p̄cedētī** ⁊c. **Nūc** de
 mysterio euitade curiositatis. **Uñ**
 steriū cū trinitatis cū rōne demonstratiua
 pbari nō p̄t. **Idēs** simpliciter fide tenendū
 est ⁊ nō curiose inuestigādū p̄cipue p̄t̄a.
Primo p̄pter p̄p̄hensōis impossibilitatē
Sec̄do p̄pter curiose inq̄sitiōis p̄iculosū
Tertio p̄pter talis p̄scruta (tatē.
 tiōis temeritatē.
Primo p̄pter ⁊c. q̄ uic⁹ p̄p̄hendī nō p̄t
Hilari⁹ lib. de trini. **Nō** putet hō sua in/
 telligētia factū gn̄atōis ⁊ p̄cessiōis se pos/
 se p̄sequi. **Uñ** dicit **Tho. j.** par. q. xxxij.
P̄h̄ nō cognouerūt mysteriū diuinaz p̄/
 sonaz p̄p̄ria: q̄ sunt: paternitas: filiatio:
 et p̄cessio. **Iuxta** illō Apli. j. **Coz. ij.** **Lo**
 q̄m⁹ dei sapiam quā nemo p̄ncipū hui⁹
 seclī nouit. s. p̄hoz fm glo. **Cognouerunt**
 tū quedā appropata: cuiusmōi sunt potē/
 tia: sapiētia: bonitas: nō tū inq̄ntuz approp/
 priata cū nō cognoscerēt ea q̄bus approp/
 antur. **Possim⁹** em̄ ea naturalit̄ cognosce
 re put relucēt in creatur⁹. **Iuxta** qd̄ dicit
Ber. in q̄dam ser. de sp̄scto. **Tria** in ma/
 gno hui⁹ mōi ope cogitare debem⁹: uic⁹
 qd̄ sit: quō sit: et ad qd̄ sit p̄stitutus. **Et**
 esse qd̄dem rez inextimabilis potētia com/
 mendat: quā tāmulta: tā magna: tā mul/
 tipliciter: tā magnifice sunt creata. **In** ip̄o
 autē mō sapia singularis relucet: q̄ hec qd̄/
 dem sursum: hec p̄o deorsum: hec in me/
 dio ordinatissimē locata. **Si** p̄o ad qd̄ fa/
 ctus sit mūltus mediteris/ occurrit tā uci/
 lis benignitas: tā benigna utilitas q̄ etiā
 ingratissimos q̄sq̄ m̄ltitudine ⁊ magni/
 tudine bñficioz possit obnuere. **Potētissī**
 me siquidē ex nibilo oia: sapiētissime pul/
 cra: benignissime utilia sunt creata. **Fides**
 in eodē sermone. **Multos** nouim⁹ q̄ bōis
 sensibilib⁹ mūdi de p̄p̄toroz se uederunt
 h̄is q̄ facta sunt: q̄nā modo: uel ad qd̄ fa/
 cta sunt negligētes: qd̄ istos nisi carnales
 dicam⁹? **Nō** nullos autē legit⁹ quib⁹ fuit
 unicū studiū modū inuestigare factorum.
Isti sese p̄hos uocant: sed a nobis curiosi
 et uani rectius appellant. **Utriq̄** autē
 successerūt uiri prudentiores q̄ et que fa/
 cta ⁊ quō facta sunt trāsiliētes intēde/
 rūt aciem mētis: ut ad qd̄ facta sunt uide/
 rent: nec latuit eos qm̄ p̄pter semetip̄os
 oia fecit deus: ⁊ om̄ia p̄pter suos. **Om̄ia**
 inq̄ p̄pter semetip̄m gratuita bonitate: et
 om̄ia p̄pter electos: p̄ coz. s. utilitate. **Ni**
 sunt sp̄uales uiri sic utētes hoc mōo tan/
 q̄ nō utētes: s̄ in simplicitate cordis q̄rē/
 tes dñm. **Primi** uoluptate. sed i uanitate.
 tertij ueritate sūt impleti. **Gaudeāt** q̄ sūt
 de hac schola: uic⁹ de schola sp̄s sancti:
 ubi bonitatē et disciplinā ⁊ sciam discāt.
Et dicāt cum **Psalm.** **Sup** oēs docētes
 me intellexi. **Quare** inq̄: nunqd̄ q̄ bysso ⁊
 purpura me induit: q̄ lautiorib⁹ cibis abū/
 dau. **Nunqd̄** quā platonis argutias: ar/
 stotelis uerūtas intellexi: aut ut intellē/
 gerē laborauit: **Abst̄** inq̄: sed q̄ testimōia

Pro festo scete Trinitatis

tua exquiri. Hec Bern: Scdo ppter curiose inuestigationis piculositate. Unde Prover. xxv. Sicut qui mel comedere multum non est bonum: sic qui pscrutator est malitatis opprimer a gloria. Ido Eccl. ij. Altiora te ne qseris: et fortiora te ne scrutatus fueris: sed que tibi pcepit deus cogita semp. De mysterio aut trinitatis dicit Aug. Ubi querit unitas trinitatis: nec alicubi errat piculosius: nec laboriosius aliquid qrit: nec fructuosius aliqd inuenitur. Tertio ppter talis pscrutatis reuerentia. Unde Dion. li. de di. no. Non est audenda dicere aliqd nec cogitare de supsubstantiali occulta diuinitate ppter ea q diuinitus nobis ex sacris eloquijs sut expressa. Et Bern. Scrutari de diuina trinitate pueris curiositas est atq temeritas: tenere et credere sicut sacra ecclia tenet pietas et securitas. Nosse ea et videre sicuti est vita eterna atq summa felicitas. Exemplum aut declaratiuum q impossibile sit pprehendere trinitatis mysterium atq temeraria hoc scrutari habet in bello ato Aug. l. no: qui eo tpe q libros de trinitate scribebat. Plutus maris foris a longe sequentibus quedam de trinitate meditando deambularet: qndam puer in litore maris inuenit: qui cu quoda cochleari argenteo in qndaz fouea qua fecerat aqua de mari fundebat dices se totum mare in illam fouea posuiss. Cui Aug. in rnsuz. p. uocat ait: Quomodo fili hoc facere posses? Et puer ait: Tibi facile est hoc agere: q tibi qd cogitas adimplere: Tu em cogitas in libro tuo mysterium trinitatis comprehendere: cu liber tuus sit paru ad recipiendum: ingenium tuum qst cochlear ad inquirendum: et ipsa trinitas pelagus immensum ad hauriendum: statimq puer disparuit. Augustin. aut deo gratias egit cognoscens q puer ille sibi uera dixit: uicq incomprehensibile esse diuinitate. Rh. xj. Daltitudo diuinitaz sapientie et scientie dei q incophensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles uie eius: quonia ex ipso et in ipso et p ipm sunt omnia.

Tertio arti. Audistis quia de diuinis non est curiose inuestigandum. Notate quod dicit lex: Non est sine culpa qui rei que ad eum non pertinet se immiscet. ff. de regu.

luris. Culpa. Pone caluz in ceco sagittam te. xv. q. j. s. Ut itaq. Ubi de Lamech ceco sagitta occidete eain. Exemplificare et pores in imperito medico: et in confessore ignorate: et in iudice q imperitia male iudicauit. Imperitia em imputat culpe. j. q. j. Non est puranda. Et ad positum nota: Si tibi sufficit ripa maris ad lauandus pedes: manus: caput: et totum corpus. Nonne stultus es si quis de illa que est in profundo? Sic inposito: sufficit ad salutem cognitio trinitatis qualis tradit in scriptura. Ideo temerarium et piculosum est uolterius inquirere. Eccl. ij. Qui amat piculum peribit in illo.

De sanctissima trinitate
Sermo quartus.

Res unum

Tercia. Gratia domini nostri iesu christi et charitas dei et coicatio spiritus sancti sit semp cu oibus uobis. ij. Corinth. vi. Ibi expresse tangit mysterium trinitatis. Un ibi primo notanda est filij benedictio: cu dicit: Gratia domini nostri iesu christi. Scdo patris eterni charitas: cu dicit: et charitas dei. Tertio spiritus sancti liberalitas: cum subdit: Et coicatio spiritus sancti. De primo. ij. Cor. vii. Scitis gratiam domini nostri iesu christi. De secundo. Ioan. ij. Sic deo dilexit mundum. De tertio. Io. ij. Spiritus u. uul. sps.

Primus arti. An imago trinitatis sit in homine. Q. no. Esa. xl. Cui simile scilicet deum aut quam imaginem ponetis ei. Contra Senec. j. Faciamus hominem ad imaginem nostram. Rndet Tho. j. par. q. xcij. Sicut dicit Aug. li. lxxvij. q. Ubi est imago continuo et similitudo: sed ubi est similitudo non continuo est imago. Unde sequitur: q imago super rationem similitudinis aliquid addit. s. q sic ex alio expressum. Imago em dicitur ex eo quod agitur ad imitationem alteri. Un omni quod tuncumque sit alteri sicut et eque quod non est expressum ex illo. id non dicitur imago ei. Equitas autem non est de ratione imaginis. quod ut dicit Augustinus. ibidem. Ubi est imago: non continuo ibi est equitas: ut patet in imagine alicuius in

speculo relucere: Est tñ de rōe pfecte imā/
ginis. Manifestū est aut q in hōie inuenit
diuine trinitatē sicutudo aliq̄ quod dicit ab
eo sicut ab exemplari. Ad tñ fm equalitate.
Ideo in homie est dei imago licz impfe/
cta. Et hoc signat scriptura q̄ dicit hōies
factū ad imaginē dei. Prepositio ei access/
sum quādam signat qui ppetit rei distāti.
Qd aut in Esaia legit̄ intelligit̄ de corpā
libus imaginib; ab homie fabricat̄. Hoc
Tho. Ric. aut̄ dr: q̄ tria sunt de ratione
imaginis. s. partū ordinata distinctio: de/
bita liniamētoꝝ figuratio: et coloris assi/
milatio. Sic de rōe imaginis i aia s̄ tria:
potētiā p̄ maxime p̄ pparationē ad accus
ordinata distinctio. Et q̄si loco figuratio/
nis est potētiā quedā p̄portionalit̄ adē/
quatio. Et q̄si loco coloris ē cuiusdā trā/
sformandis spūalis assimilatio. Hoc Ric/
chard⁹. Pro fundamēto. Ania homis
capax est diuinoꝝ. Inueniat. Separat hoc
nos a grege multoꝝ: atq; ideo venerabile
soli sortiti ingenū diuinoꝝ capaces: atq;
exercendis capiēdisq; artib; apti. Sentū
a celesti demissum terim⁹ arce: cuius egēt
p̄no terrā spectātia vultu. Unde et phi/
losophi tres esse potētiā anie dicit̄ fm
q̄s capax dei est. s. memoriā: intelligentiā:
et voluntatē. Querit̄ ergo An fm illas po
tētiā sit homo factus ad imaginē trini
tatis. Dic̄ tñ s̄. Et qua p̄clude ra
tionalis anime nobilitatē summa cum di/
ligentia seruandā. Nam vt d̄: Bar. xvj.
Quid prodest homini si vniuersum mun
dum lu. anie hō sue detrimentū patiat̄:
aut quā dabit homo cōmuta. p̄ ania sua.
Dicit̄ q̄miseri peccatores qui sic vilipen
dunt aias suas p̄ peccati vilitatē de ima/
gine dei facientes idolū diaboli. Egu/
ra. j. Sachab. j. Edificauit Antiochus
abominandū idolū sup altare dei. i. diabo
lus peccatū sup mentē humanā que debz
esse altare dei sup quod offerri debent sa/
crificia sanctorū desiderioꝝ. Dicit̄ dāna/
bilis eoz execratio qui in ania sua recipi/
unt peccati vilitatē: nō attendētes ad ipi
us anie dignitatē. Propterea dicit̄ Ber.
in meditatio. Anima insignita dei imagi
ne decorata sicutudine: desponsata fide: do
rata spūsancto: redēpta sanguine ch̄i: de/
putata cū angelis: capax b̄titudinis: ibe/
res bonitatis: ratiois princeps: qd tibi cuz
carne gnde ista pateris q̄ nihil aliō est ni/
li sperma caro facta: fragili vestita deco/
ra: ornata varijs et vilib; colorib; Sed e/
rit in p̄mo cadauer miser et putridū et ci
bus omniū. Nā q̄cūq; extollat̄ sp̄ caro ē.
Secūdu arctis. In p̄cedē. rē. Hūc
de trinitate creata q̄ est trinitas po
tētiā in aie vnitatē: q̄ sunt memoria: in/
telligentia et voluntas: de q̄bus dicit̄ potest
Tres vnū sūt. Circa quā trinitatē tria s̄
p̄templanda
Primū est mysteriū nobilis p̄ditōis
Secūdu est mysteriū notabilis distincti
Tertiū est mysteriū desideria (onis
vilitis p̄fectionis.
Primū igit̄ rē. Sic em̄ dicit̄ b. Bona.
libro de ascensionib; in p̄replationē. In a
go dei in mente humana habz tres p̄ditō
nes nobilissimas. Primo habet purit̄
tatē: et hec maculat̄ sordib; vicioꝝ. Se
cūdo integritatē: quia omēs tres p̄s. as
representat. Nā p̄ memoriā est similis p̄i:
p̄ intelligentiā filio: p̄ voluntatē vel amo
rem spiritus sancto. Et hec integritas vio
latur p̄ peccatū. qz existēs in mortali: et si
nemo ref̄ aliqd̄ v̄l intelligat̄ de deo: nō tñ
amat: et sic deest tertia p̄sona. Hmōi erāt
de quib; Paul⁹ dr̄ Ro. j. Eū cognouiss̄t
deū nō sicut deū glorificauerūt et gr̄as e/
gerūt: sed euauerūt in cogitatioib; suis:
et obscuratū est insipiens cor eoz: dicētes
em̄ se esse sapiētes: stulti facti sunt. Ter
tio habet luminositatē a diuio lumine sibi
influxā. Vñ in Ps. Signatū est sup nos
lumē vultus tui dñe. Secūdu est myste/
rium notabilis distinctiōis. Nā sup illud
Ps. Signatū est sup nos rē. Glosa distin
guit̄ triplīcē imaginē: vt ēt declarat̄ Tho.
p̄ma p̄te. q. xcij. arti. iij. vīz Imaginē ge
nerose creatiōis que est in homie fm na/
turalē aptitudinē ad intelligendū et amā/
dum deū. Imaginē gratiose creatiōis fm
quā homo habitu vel actu cognoscit̄ deū
et amat: sed impfecte: et hec est p̄ p̄formi/
tatē gr̄e. Imaginē gloriose assimilatiōis:
fm quā homo cognoscit̄ et amat deum p̄/
fecte: et hec est fm similitudinē glorie. Vñ
j. Joan. iij. Scimus quoniā cū a p̄parue/
rit̄ similes ei erimus: quoniā videbimus
eū sicuti est. Prima imago inuenit̄ in oib;
bb 4

In festo Trinitatis

hōibus. Scda in iustis tantū. Tertia so-
lum in beatis. Un̄ dicit Aug^o. xiiij. de tri-
nitate. Imago dei in aliquibus est in obū
bzata vt pene nulla sit: vt in his q̄ nō hnt
vlum ratiōis. In alijs obscura z defoz-
mis: vt i pctōib⁹. In alijs clara z pulcra
vt in iustis. Tertū est mysteriū deside-
rabilis pfectōis. Sicut em̄ declarat do-
ctor subf. Sco. in pmo sniaz dis. ij. Per-
fectissima ratio imaginis in mēte ē qn̄ hz
deū pro obiecto qn̄ vics meminit dei: itel-
ligit z amat deū. Vinus aut̄ pfecte qn̄ se
ipam hz p obiecto: qn̄ aīz alia hz p obie-
cto: licz ibi sit trinitas nō tamē imago dei
qd̄ est intelligendū de exp̄siua imagine.
Et ita in aīa tripliciter reperit trinitas
loqndo de potētis vt sūt sub actib⁹ suis:
sz non est plena z pfecta imago nisi fm̄ q
hz deū p obiecto. Aug^o. xij. de trini. Nō
p̄pterea est imago dei in mēte qz sui me-
m̄it z se intelligit et se diligit: sz qz pōt
etiā meminisse intelligere z amare deum
a q̄ facta est. Tūc em̄ vt dicit Sco. vbi
sup. Aīa nō tm̄ hz silitudinē exp̄siuam
dine trinitat⁹ qn̄ ad substantialitatē q̄
est ex pte actiū p̄moz. s. potētiaz aīe q̄
sunt idē essentialit⁹: z distinctionē originē
ex pte actiū secūdoz q̄ sūt illud p qd̄ ob-
iectū est p̄ns mēorie z act⁹ intelligēdi et
act⁹ amādū: sz etiā est ibi silitudo ea parte
qua act⁹ ipi p̄formantur obiecto. Est enī
actus vera silitudo obiecti. Un̄ dicit Aug.
xv. de trini. Unde pōt sempiterna ac im-
mutabilis natura a nobis recoli p̄spici et
p̄cupiscē: inde pfecte respiciam⁹ sume tri-
nitate imaginē ad quā reminiscendā vi-
dendā z diligendā totū dz referri qd̄ vi-
uit. Ex dict⁹ igit̄ apparet q̄ aīa peccatrix
q̄ deū nō diligit nō ē imago dei sz diaboli
P̄z etiā q̄ diligētē laborādū est p aīa
saluanda q̄ tante est dignitatē. **Exem-
plū** de seris q̄s legim⁹ crucifixisse corpo-
ra sua z dura pnia castigasse: vt aīa salua
fieret. vt d̄ paulo p̄mo eremita: antonio:
bilaridē: z alijs. Gal. v. Qui ch̄i sūt car-
nē suā crucifixerūt cū vicijs z p̄cupiscētis.
Terū ar. Aud. de dignitate aīe. La-
quere ḡ ne potētis eius abutamini.
Sed forte dicitis. Dedit nobis de⁹ libe-
rā facultatē vtēdi corpore z potētis aīe
zē. Notate qd̄ lex dicit. Per hoc q̄ alicui

comittit libera alicui ad administratio: non
dat ei p̄as male administrandi. L. de in
offi. testō. Si qn̄. Et extra de electōibus.
Ecclesia v̄a. Et xij. q. j. Relatio. Nā si rex
daret alicui equū pro vlu suo nō tamē in-
telligit̄ data sibi facultas vtēdi eo ad im-
pugnandū regē. Expone de corpore: ant
ma homini data. Esti daret rex alicui la-
pidem p̄ciosum ad vsum suū: exinde tm̄
de eo rationē reddituro coraz se: credo q̄
diligētē ille custodiret. Per lapidē intell
ge animā. Deutero. iij. Animā tuam sol-
licite serua.

Item in festo scissime Trinitatis. Sermo quintus.

Res vni.

Tzē. Paraclet⁹ quez mittet
p̄ in noie meo ille vos do-
cebit oia. Jo. xiiij. Ibi exp̄sse tangūt tres
p̄sone. s. Spūscūs vt p̄solator: cū d̄: Para-
cler⁹. P̄ vt donator: cū d̄: que mittet p̄
filij vt impetrator: cū d̄: i noie meo. De
p̄mo cārat ecclesia. P̄solator optime doli-
cis hospes aīe zē. De sebo Luc. xj. P̄ vt
celestis dabit sp̄m bonū petentib⁹ se. De
tertio Heb. vij. Accedens per semetipm̄
ad deū ad ad interpellandū p nob.

Res zē.

Prim⁹ ar. Verū imago trinitat⁹ sit
naturalit⁹ in aīa: nō: qz ē p̄ dei vo-
lūtate. P̄hus aut̄. ij. P̄hysicōz distinguit
agēs p volūtate ab agēte p naturā. Cō-
tra. ē in ea p suas p̄tates naturales. Rū-
det Rich. in. ij. d̄. x. q. deī imaginē esse
naturalit⁹ in hoīe pōt dupl⁹ intelligi. Aut
ita q̄ sit a causa naturalit⁹ pducere: z sic
nō ē verū. Aut q̄ sit in ea formalit⁹ p sua
naturalia: z sic ē verū. Attēdit enī imā-
go dei in hoīe fm̄ ea q̄ sūt naturalia hoī:
sz in essentia aīe cū trinitate potētiaz fm̄
cōparationē ad act⁹. Est ḡ imago illa vo-
lūtaria causalit⁹: sz naturales formalit⁹ z in
rep̄ntādo. H̄c Rich. **Pro** fūdāme-
to. Vultū nob̄ p̄desse poterit si q̄litarē
aīe nouerim⁹. Jo de Perlius. Discite o-
miseri causas cognoscere rerū: qd̄ sum⁹.
aut qd̄nā victuri gignimur ordo q̄s dat.
Un̄ multū notandū est illud qd̄ dicit Tul-
li⁹ li. de officijs. Inter hoīem z beluā hoc

maxime interest qd hec qz tm sensu mouet ad illud solu qd adest: qd qz pns est se ac/ como dat paululu admodu scnties pferi/ tu z futur. Ho aut qz rois e princeps per qua psequetia cernit causas rez videt ea ruz pgressus. Est aut in hoie dei imago fm ronem q naturalis est hoie. Ideo qrit An imago trinitatis zc. Dic rn. vt s. Post rasonem aut dicas. Lu ania sit imago dei oino ronabile e ea carni dnari. Qz misu q carne pferit aie. Berni. Cur carne tua pccosis impinguas z ornas qua post pau cos dies duozaturu s/ pmes: z aiaz no cu ras q cora deoz angelis est pntanda. Do mina ayallari z ancilla dnari magna est abuso. Attrediteo gulosis: lubrici: indumet/ tis ppositi: molles z delicati zc. D exce/ cati cur sic animā vilipeditz z de sola car/ ne cogitat: cu deat caro oino subici spū.

Figura Geni xvj. Dixit angelus Igar egyptie ancille sarai. Reuertere ad dniam tuāz hūilare s/ manu illi. Et ibidē pau lo ate dixit abraā sarai. Ecce ancilla tua i manu tua e vt ere eave libz. Spūalif. Per agar ancillā signat caro: z p sarai q inter ptat pnceps mea signat rō siue spūs cui subijcienda est caro. Jo Bal. v. Spū am/ bulare z desideria carnis nō pficiet.

Secūdus articulus. In pcedenti zc. Hūc de tritate appropriata q videlz est trinitas appropriatoz diuinis psonis Quāuis autē multe sint appropriationes hmoi nūc tū tm de vna dicam q ceteris vstator eē videt: z ei? p/ sideratio vtilior q p/ sstir in tribz pfectionibz diuis q s/ p/ tetia: sapia: z bonitas: de qbus dicit p/ r: q Tres vni sūt. De his igit pauca dicam.

Primo de potētia inuincibili q appropiatur p/ r. Potētia em hz rōem pncipiū. P/ r aut e pncipiū nō de pncipio. Principiū in q nō solū creaturaz: s/ et psonaz dinaz.

Secūdo de sapia incōphēnsibili q filio ap propat: inqntū est p/ bū pcedēs p actū in/ lectus Sapia em ad intellectū ptinet.

Tertio de bonitate seu clemētia inest/ mabil q appropat spūisctō. Bonitas em est obiectū z rō amoris. Spūs aut scūs pcedit p modū amoris. Primo igit de potētia q patri appropat: cui? ptempla tio inductiua est timoris. Hier. x. Non ē similis tui dnē magn? es tur: z magnū no

men tuū in fortitudine. Quis nō timebit te o rex gētū. Certe multū timenda ē dei potētia: quia vniuersaliter ad oia se exten dit: z ab ea omnis alia potētia pcedit: eaz q nullus euadere poterit. De pmo Eccl. j. Unus est altissim? creator oim oipotēs rex z metuend? nimis. De scdo Eccl. x. In manu dei ptās hois. De tertio. Sap xvj. Tuā manū effugere impossibile est. Q igit psumptuosi pccōres cur non time tis. zc. j. Pe. v. Humilliamini sub potēti manu dei. Secdo de sapia q filio appro priat: cui? p/ sideratio ē inductiua pudoris seu cōfussionis p peccatis: qz sapia dei oia videt etiā intima cordis. Aug. Quicqd fecero de? assistit vt pote ppetuus inspe/ ctor cogitationū: intentionū z actionū: cū hec diligenter cōsidero timore pariter et ingēti rubōre cōfundor: qz illū vbiqz p/ sen tentē z oia occulta mea videntē intueor. Sapia vtiqz dei oia videt generaliter s/ ne exceptioe. Heb. iij. Nō est vlla c. Natu ra inuisibilis in cōspectu ei. Et Prouer. xv. In omni loco oculi dñi cōtemplantur bonos z malos. Jo Boeci? in lib. de cō/ so. in fine. Magna est vobis iudicta ne/ cessitas pbitatis si dissimulare nō vultis qmā omnia ante oculos agitis iudicē cū/ eta cernētis. Item videt oia certitudinā/ liter absqz dubitatioe: oia em nouit notū/ cia intuitiua intueno essentia suā. Heb. iij. Omnia nuda z aperta sūt oculis ei. Item videt oia imutabiliter sine obliuio ne: dei em scētia est ipa dei substantia q oino est immutabilis. Malach. iij. Ego dn̄s z non mutoz. Et Numeri. xxiij. Non est deus quasi hō vt mentiat: aut vt fili? hominis vt mutet. Et Jacobi. j. Apud quē nō est trāsmutatio: nec vicissitudinis obumbratio. Q igit miseri peccatores q erubescerēt qdem si fetide cōscientie pate rent oculis hoim nec erubescūt tot vicio/ rū seditates in cōsciētia latētes patere o/ no oculis dei. Un bene dicit metrificator. Lū quid turpe facis qd me spectāte ru/ beres. Cur spectāte deo nō magis spe ru/ bes. Tertio de bonitate que appropia tur spūisctō cui? ptemplatio est prouo catiua diuini amoris. Ps. Gustate: s/ per amorem: z videte quoniā suavis est dn̄s. Idem. qz bonus israel deus his q

De Eucharistie sacramēto

recto sunt corde. Apparet autē hōi bo-
ntas euidenter in bñficijs creatiōis: Gu-
bernatiōis: et redēptiōis. Jō cū adnūtra-
tiōe dicebat iob. Job. vii. Quid ē homo
qz magnificas eum: aut qd apponit esca-
m eū cor tuū. Laue itaqz homo ne sis ingra-
tus. Ex dictis prz qz vtilis sit triū predi-
ctorum attributoz cōtēplatiō q̄ ingerit
dei timorem: peccati ruborē: et dei amorē.
Hec em̄ tria a pctō retrahunt et ad bonū
inducūt: sicqz animā i puritate custodiūt
Vñ de timore dī Eccl. i. Timor dñi ex-
pellit pctm̄. Nā q̄ sine timore est: nō pote-
rit iustificari. De pudore sūt seu verecun-
dia dicit Ambro. lib. j. de officijs. Vere-
cūdia iacit p̄ma tēperantie sūd amēta: in-
q̄ntū scz incurit horrore turpitudinis. Cō-
tra impudentē p̄o dī Hier. ij. Frōs mu-
lieris meretricis facta est tibi: noluisti eru-
bescere. De amore p̄o dei dicit Grego.
Amor dī nūqz est ociosus: operat em̄ ma-
gna p̄est rē. Nec sufficeret timor et pudor
ad mala fugiēda et bona faciēda nisi adde-
retur amor. Exēplū. ij. Nachab. ix. de
antiocho qui ex timore quidem et pudore
penitebat sed nō ex amore siue charitate.
Vide ibi. Aug. Vbi nō est charitas qd
est quod possit prodesse.

Urtius articulus. Audistis de trin-
itate p̄fectionē dīnarū dīnis p̄sonis
app̄riatay cū? p̄sideratiō oñdit qz sit fi-
deliter deo seruendū timēdo scz suā potē-
tiam: erubescendo ei? sapientiā: et amādo
bonitatē suam. Si em̄ vt habet. xij. q. v.
Si apud. Regib? debetur fidelitas: ei q̄
rex regū est: maxime est fidelitas seruā-
da: alia nō est ad illa celoz p̄ma perti-
gere. Nam vt dicit lex. L. de statutis et ima-
ginib?. l. Et virtutū p̄mia. Bene meren-
tib? virtutū p̄mia cōcedi oportet. s. et nō
alijs. Audite. Si rex mandaret Quicūqz
mibi fidelis erit: magna sibi dabit mer-
ces: infidelem autē morte puniā. Et rex il-
le adeo potēs est qz nemo sibi pōt resiste-
re: sic semp̄ p̄sens et clare videns: qz nihil
quod fecerit pōt eū latere: sic pius et bon?
qz nemo sibi fidelis p̄t dē eo diffidere. Nō
ne libenter et iocundo anio fideliter ei ser-
uiret. Expone et applica notādo illud qd
dicitur est dñs seruo fideli: vt habetur.
Matth. xxv. Serue bone et fidel. rē. in/

tra in gaudiū dñi tui.

Pro festo Eucharistie.
Sermo primus.

Qui mādu-
cat hūc panem viuet in
eternū. Jo. vj. Ego sum
via: veritas et vita. Jo. xij. Dultū desir-
derabilis est panis iste qui est: via veritas
et vita: scz eterna. Bern. sermo. de ascen-
sione. Via in exēplo: veritas in p̄missio:
vita in p̄mio. Verba em̄ vite eterne hz
Aug. Ambulare vis: ego sum via. Falli
nō vis: ego sum veritas. Noni non vis:
ego sum vita. P̄t qz qz nihil est h̄c pa-
ne desiderabilus.

Qui manducat rē.
Primus articulus. An oīs manducās
hūc panē in sacramēto altaris habet
at vitā spūalē? Qz sic. qz ipse ch̄s est vitā
nra. Cōtra. j. Cor. xj. Qui mandu-
cat et bibit indigne: iudiciū sibi māducat
et bibit. R̄sio fm̄ theologos in. iij. sen-
tentiaz. Triplex est modus māducandi
corp? ch̄i. Prim? ē sacramental t̄m Hoc
mō recipiūt pctōres i charitate n̄ exātes.
Et hi nō vitā s̄ morte accipiūt. Scds est
spūalis t̄m. Hoc mō māducat oēs iusti:
deuotionē ad hoc sacramētū hñtes et ad
ch̄i passiōē in eo mēorata q̄uis actu b
sacramētū nō recipiāt. Aug. lib. de reme-
pnie. Et hētur de p̄sca. di. ij. Crede et
manducasti. Sicut autē dīc Bon. in. iij.
Manducare hoc sacramētū spūalit ē cō-
gitare et refici circa ch̄i passiōē q̄ fuit in
corpore ei? multiplici afflictioe et sangui-
nis effusioe. In q̄ manifestatur immensa
dei charitas. Et in hoc aīa p̄fecte reficit
et delectat. Terti? autē mod? est sacramē-
talis et spūalis simul. Et iste ceteris part-
bus perfectior est. Pro sādāmēto. Ali-
qua sunt de se bona q̄ tñ ex vicio sument?
nocent. Patz fm̄ physicos de vino respe-
ctu febricitantis Vñ dicit Sen. ad Lu.
Dulta bona vicio nro nobis nocent. Jō
etiam dicit Quidi? de remedio. Tēpori-
bus medicina valet: data tpe p̄sunt: et da-
ta nō apto tpe vīna nocent. Lū q̄ q̄ritur
An oīs manducās rē. Dic rñ. vt s. Et q̄
cōclūde qz nō p̄fert vitā p̄ hoc sacramēto